

آنتریلاس، پادشاه اسپارت از ده هزار سرباز
اجیر یونانی که تازه از جنگ کوناگسا مراجعت
کرده بودند استفاده کرد و به طرف آسیای صغیر
روان شد و قصد شدت تصرفات دولت هخامنشی
در آن حدود را کرد. لیکن بزودی دولت ایران نقشه
اولی عقبه گذاشت. به این ترتیب که پول و اقلام
را به یونان برای برانگیختن دولت یونانی ضد
اسپارت فرستاد. طوی نگذشت که جنگ مابین دولت
یونانی تب و اسپارت در گرفت و آنتریلاس و
سیاهیان وی مجبور شدند برای شرکت در جنگ
داخلی به یونان باز گردند.

جنگ داخلی یونان ۶ سال طول کشید.
اردشیر دوم به طرفین تکلیف کرد که صلح کنند. وی
در این امر موفق شد. مقدمه صلح مابین دولت
یونانی با اسپارت با دخالت اردشیر دوم
نوشت شد پس از این صلح نامه نیردنی دربار
ایران در دیهای اژه و حتی در اطراف پلوپونزوس
تفوق و نفوذ قطعی یافت و صلح و آرامش در
بین یونانی تعالی مستقر در این مناطق برقرار یافت.
پلوپونزوس می نویسد: کادوسیان که مدتها
در کلیلان و لوای اطراف آن مکن داشتند در روزگار
اردشیر دوم سرب به شورش گذاشتند. در نتیجه
شاهنشاه خود برای فرونشاندن شورش مذکور
در سال ۳۸۰ بدین سرزمین شتافت. قشون
پادشاه در آن زمین کوهستانی دچار کمبود
شد. نتیجتاً این اردوگشی شکست خورد و تنهها مزارع
دیپلوماتیک توسط مشاورش تیریبازوس عقب
نشینی را ممکن کرد و خودشان پیاده راه پیمود.
پس از استواری جایگاه اردشیر دوم،
گرچه وی نگران مهر بود ولی چندین سال از
پرداختن به آن مسئله پرهیز کرد. زیرا که درگیری

در آسیای صغیر و جزایر دریای مدیترانه رخ داد.
مهم ترین آنها در قبرس بود که در آن زمان
یکی از ایالات ایران محسوب می شد.
مهر با شورشیان آسیای صغیر و قبرس
متحد شده بود. اردشیر فرناپاز دوم را فرمانده
کرد. وی پایگاه نخست خود را در فلسطین قرار
داد و در آن جا اردشیر پسر وی دریای پیرداخت
پس از جمع آوردن سپاهیان مورد نظر و لازم
قشون شاه به سوی مصر روانه شد. مهربان که
منتظر حمله فرناپاز بودند، دلالت را بسیار مستحکم
کردند. با این حال فرناپاز با جنگ سختی به
دعوت مهر درآمد.

ما از این امر آشنایی داریم که در
ایالت‌های ایران همگس، محترمانه عقاید مذهبی
اهالی نبوده است. یعنی سیاست کوروش بزرگ
زیستی صلح آمیز با زمان اردشیر دوم ادامه داشت.
چیزی که دوران مطایفه سلسله هخامنشی
جلب نظر می کند که هر جا نام اهورا مزدا دیده
می شد، اما اردشیر دوم در نبشته‌های خود در
کنار نام اهورا مزدا دو فرشته را نام می برد.
نبشته‌ای که بازسازی آیدانای دارپوشی را
یاد کرده چنین می گوید: «به یاری اهورا مزدا»
«اناهیتا و میترا (ناهید و مهر)» فرمان داد
که این آیدانای ساخته شود. این هم به نظر می
رسد که یک تجدید و به طاعت مذهبی در روزگار
اردشیر دوم روی داده است. بخشی‌های از
نبشته پنی اوستای کنونی که درباره اناهیتا
متن می گوید از دید زبان شناسی در حدود
روزگار اردشیر دوم هخامنشی پدید آمده
است.

اردشیر کتیبه‌های سه زبان در شوش به جا گذاشت.